

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет
Інститут економіки промисловості НАН України
Академія економічних наук України
Інститут демографії та проблем якості життя НАН України
Хмельницька міська рада
Хмельницька обласна військова адміністрація
Хмельницька торгово-промислова палата
Хмельницьке територіальне відділення Малої академії наук України
Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс»
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Полтавський університет економіки і торгівлі
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Громадська організація «Прогресильні»
Міжнародна фундація науковців та освітян
Спілка економістів України

DATA-DRIVEN В ЕКОНОМІЦІ, БІЗНЕСІ ТА HR-ІНЖИНІРИНГУ У СТРАТЕГІЇ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

**МАТЕРІАЛИ IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА МОЛОДІ**

15 травня 2026 р.

м. Хмельницький

*Рекомендовано до друку рішенням науково-технічної ради
Хмельницького національного університету,
протокол № 6 від 26.05.2026*

У збірнику представлені матеріали IV всеукраїнської наукової конференції здобувачів освіти та молоді «Data-driven в економіці, бізнесі та HR-інжинірингу у стратегії цифрової трансформації інноваційного розвитку України», організованої кафедрою HR-інжинірингу у бізнес-економіці Хмельницького національного університету за підтримки органів місцевого самоврядування, партнерських організацій, університетів та інших навчальних закладів.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.

Редакційна колегія:

Ведерніков М. Д., д. е. н., проф.; ***Волянська-Савчук Л. В.***, к. е. н., доц.;
Зелена М. І., к. е. н., доц.; ***Кобець Д. Л.***, к. е. н., доц.; ***Глушко Т. В.*** ст. викл.

В85 Data-driven в економіці, бізнесі та HR-інжинірингу у стратегії цифрової трансформації інноваційного розвитку України : матеріали IV всеукраїнської наукової конференції здобувачів освіти та молоді, м. Хмельницький, 15 травня 2026 р. [Електронний ресурс] / М-во освіти і науки України, Хмельницький. нац. ун-т. Хмельницький : ХНУ, 2026. – 436 с. (укр., англ.).

Проаналізовано концептуальні засади впровадження data-driven підходу в економіці, бізнесі та HR-інжинірингу як ключового інструменту цифрової трансформації та інноваційного розвитку України. Розглянуто роль даних, цифрових технологій і бізнес-аналітики у підвищенні ефективності управлінських рішень, розвитку людського капіталу та забезпеченні конкурентоспроможності економіки в умовах глобальних викликів і невизначеності.

Висвітлено сучасні тенденції розвитку data-driven економіки, особливості застосування аналітичних інструментів в управлінні бізнесом і людськими ресурсами, а також стратегічні напрями забезпечення інноваційної резильєнтності економічних систем. Досліджено можливості використання цифрових рішень для управління демографічними процесами, міграційними потоками, кадровим потенціалом та прогнозування соціально-економічних змін.

Особливу увагу приділено штучному інтелекту як ключовому драйверу цифрової трансформації економіки, бізнесу та HR-інжинірингу. Представлено сучасні digital-тренди, стратегічні імперативи та концептуальні вектори розвитку менеджменту, маркетингу, фінансів, банківської справи, аудиту й оподаткування в контексті формування smart-економіки та сталого розвитку України.

Матеріали конференції розраховані на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів освіти, молодих дослідників, фахівців у сферах економіки, бізнесу, HR-інжинірингу, менеджменту, фінансів, маркетингу та цифрових технологій, а також усіх, хто цікавиться проблематикою цифрової трансформації та інноваційного розвитку України.

УДК 338:005.95

© Автори статей, 2026

© Хмельницький національний університет, 2026

Література

1. Гуйва О., Паламарчук С., Міщенко В. Управління комунікаційною політикою компанії в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2025. № 75. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-19>
2. Писаревська Г. І., Шуба Т. П., Спас Д. Б. Впровадження бізнес-комунікацій як інструмента HR-політики на засадах диджиталізації. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Т. 9. № 4. С. 139–143.

Олена МАТЮХ

*здобувач вищої освіти магістерського рівня,
Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського,
м. Київ, Україна*

Олександр ЗОЗУЛЬОВ

*канд. економ.наук, професор, професор кафедри промислового маркетингу
КПІ ім. Ігоря Сікорського*

ROBOTICS AS A SERVICE (RAAS) ЯК НОВА ФОРМА ТОВАРУ НА РИНКУ АВТОМАТИЗАЦІЇ

Сьогодні змінюється товарна форма як функція на ринку автоматизації, одним із найбільш показових проявів цієї трансформації є модель Robotics as a Service. Якщо традиційно роботизоване обладнання розглядалося як фізичний товар, який підприємство купує, встановлює, обслуговує та амортизує, то в моделі RaaS об'єктом стає не сам робот, а можливість виконання певної виробничої чи логістичної функції. Це відповідає сучасному підходу до розуміння товару в промисловому маркетингу, де товар розглядається не лише як матеріальний продукт, а як поєднання продукту, функції та технології [1].

Концепція Robotics as a Service як технічна архітектура вперше була представлена у лютому 2006 року на 49-му засіданні робочої групи IFIP 10.4, де розглядалося застосування сервіс-орієнтованих обчислень у вбудованих системах та роботах [2]. Назва RaaS запозичена від бізнес-моделі SaaS (Software as a Service), що набула поширення на ринку корпоративного програмного забезпечення [2]. На відміну від традиційного лізингу, виробник у моделі RaaS зберігає право власності на обладнання та несе відповідальність за його обслуговування протягом усього строку договору [2]. Це дозволяє замовникам переводити витрати з моделі капітальних витрат (CapEx) на операційні витрати (OpEx), що суттєво знижує поріг входу, особливо для малого та середнього бізнесу [5, 7].

Глобальний ринок складської автоматизації стрімко зростає: за оцінками Grand View Research, у 2023 році він становив 19,23 млрд доларів США, а прогнозований CAGR до 2030 року сягає 18,7% [3]. На цьому фоні RaaS як окремий сегмент демонструє ще більш динамічну динаміку: за даними MarketsandMarkets, обсяг ринку RaaS у 2023 році становив 1,8 млрд доларів, і прогнозується його зростання до 4 млрд доларів до 2028 року при CAGR 17,4% [4]. Дослідження ResearchGate фіксують, що модель RaaS трансформує автоматизацію, переводячи витрати підприємств із моделі капітальних витрат (CapEx) у модель операційних витрат (OpEx), що суттєво знижує поріг входу для малого та середнього бізнесу [5].

З маркетингової точки зору, RaaS є прикладом продажу функції, а не продукту. Виробник залишає за собою право власності на обладнання, відповідає за технічне обслуговування, оновлення програмного забезпечення та підтримку безперебійності роботи, тоді як споживач отримує гарантований рівень сервісу відповідно до SLA (Service Level Agreement) [8]. Deloitte характеризує RaaS як гнучке рішення, що дозволяє отримати переваги роботизації через підписку на хмарний сервіс без необхідності купувати

обладнання [7]. Таким чином, об'єктом ринкового обміну виступає не матеріальний актив, а результат функціонування автоматизованої системи, що характеризується виконанням операцій та підлягає кількісному вимірюванню через такі показники, як обсяг виконаних завдань, тривалість роботи та рівень виконання замовлень.

Застосування RaaS охоплює широкий спектр галузей. Amazon Robotics впровадила модель RaaS у своїх фулфілмент-центрах, досягнувши зростання ефективності виконання замовлень на 20% [4]. У секторі охорони здоров'я компанія Xenex Disinfection Services за допомогою RaaS скоротила рівень внутрішньолікарняних інфекцій на 50% [4]. Компанія Boston Dynamics пропонує своїх роботів Spot за підпискою для нафтогазової та будівельної промисловості, демонструючи адаптивність моделі до складних виробничих середовищ [4]. В Європі польська компанія Nomagic впроваджує RaaS-рішення для систем AutoStore, пропонуючи наскрізну сервісну модель для таких сценаріїв, як pick-and-pack та кишенькове сортування [4].

Технологічна архітектура RaaS потребує від виробника роботів суттєвої реінженерії продукту вже на етапі проєктування: необхідна інтеграція сенсорів для збору операційних даних, хмарного підключення для дистанційного моніторингу та модульної конструкції для оперативного сервісу [6]. Платформа 3DEXPERIENCE від Dassault Systèmes пропонує інструменти для створення цифрових двійників роботів, що дозволяє проводити прогностичне технічне обслуговування і мінімізувати простої [6]. Це свідчить про те, що RaaS є не лише фінансовою моделлю, а й комплексною зміною інжинірингової парадигми виробника.

Ключовими перевагами RaaS для споживача є: усунення значних первісних інвестицій; передбачуваність операційних витрат; масштабованість рішень відповідно до сезонного попиту; постійний доступ до найновіших технологій без додаткових витрат на оновлення; звільнення операційних менеджерів від необхідності обґрунтовувати масштабні капіталовкладення перед вищим керівництвом [4, 7]. Для постачальників модель формує стабільні рекурентні доходи та глибшу інтеграцію з клієнтом, але потребує значного власного капіталу для фінансування роботизованого парку та прийняття на себе відповідальності за дотримання SLA.

Узагальнюючи результати дослідження, встановлено, що RaaS є новою формою товару на ринку автоматизації, де об'єктом обміну виступає не фізичний продукт, а функція та результат його використання. Така трансформація відповідає сучасному підходу до товару як поєднання «продукт – функція – технологія» та відображає перехід до сервісно-орієнтованих моделей [1]. Впровадження RaaS знижує бар'єри доступу до автоматизації, підвищує гнучкість бізнесу та сприяє цифровій трансформації підприємств.

Література

1. Zozulov A., Tsarova T. Approaches to understanding goods as an object of market exchange in industrial marketing. Збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Глобалізація напрямів формування промислового потенціалу в умовах постіндустріальних трансформацій», 18 грудня 2019 р. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. С. 34–35. URL: <https://ela.kpi.ua/items/d8688e0e-3f3e-49ae-b101-5afc6dbba632> (дата звернення: 30.04.2026).
2. Robot as a service. Wikipedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Robot_as_a_service (дата звернення: 30.04.2026).
3. Warehouse Automation Market Size And Share Report, 2030. Grand View Research. URL: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/warehouse-automation-market-report> (дата звернення: 30.04.2026).

5. Nomagic. Robotics as a Service (RaaS) – fueling ground breaking developments in warehouse fulfilment. URL: <https://nomagic.ai/robotics-as-a-service-navigating-the-future-of-automation/> (дата звернення: 01.05.2026).

6. Robotics as a Service (RaaS): Transforming Automation through Subscription-based Models. World Journal of Advanced Engineering Technology and Sciences. 2024. Vol. 13(02). P. 778–788. URL: <https://www.researchgate.net/publication/391133606> (дата звернення: 01.05.2026).

7. Mayr M. How To Realize the Benefits of the Robot-as-a-Service Business Model. Dassault Systèmes Blog. URL: <https://blog.3ds.com/topics/cloud/how-to-realize-the-benefits-of-the-robot-as-a-service-business-model/> (дата звернення: 30.04.2026).

8. Robots As A Service (RaaS). Deloitte Netherlands. URL: <https://www.deloitte.com/nl/en/services/tax/services/bps-robots-as-a-service.html> (дата звернення: 30.04.2026).

9. Robot as a service (RaaS): On-demand automation. Interlake Mecalux. URL: <https://www.interlakemecalux.com/blog/robot-as-a-service> (дата звернення: 01.05.2026).

Уляна САВКІВ

к.е.н., доцент,

доцент кафедри менеджменту і маркетингу

Олеся ГРИВНЯК

здобувач вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем,

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника,

м. Івано-Франківськ, Україна

УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ ТА АДАПТАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ДО КРИЗОВИХ ЗМІН

У сучасних умовах динамічних соціально-економічних трансформацій, глобальних викликів і постійної невизначеності особливого значення набуває ефективне управління людськими ресурсами. Саме персонал є ключовим фактором конкурентоспроможності організації, її здатності до розвитку та стійкості в кризових ситуаціях.

Зміни, що виникають під впливом економічних, політичних чи технологічних чинників, часто супроводжуються стресом, зниженням продуктивності та опором з боку працівників, що актуалізує проблему їх своєчасної та ефективної адаптації.

Управління людськими ресурсами в умовах кризи передбачає не лише оптимізацію кадрової політики, але й створення сприятливого середовища для підтримки працівників, розвитку їхніх компетенцій та формування готовності до змін.

Особливу роль у цьому процесі відіграє адаптація персоналу, яка забезпечує збереження працездатності колективу, підвищення його гнучкості та здатності швидко реагувати на нові виклики.

Таким чином, дослідження особливостей управління людськими ресурсами та механізмів адаптації персоналу до кризових змін є важливим напрямом сучасної науки і практики, що сприяє підвищенню ефективності функціонування організацій у нестабільному середовищі.

Управління людськими ресурсами розглядається як стратегічно орієнтована система управління персоналом, що спрямована на ефективне використання потенціалу працівників та забезпечення їхнього індивідуального і колективного внеску в досягнення цілей організації.

Персонал є стратегічним ресурсом організації, від якого залежить її здатність швидко пристосовуватися до нових умов, забезпечувати ефективність діяльності та підтримувати конкурентоспроможність.